

וְהַכִּינוּ מֵאֲרָבָעָה דָּבָרִים מִבְּדִילִים
זֶה מִזֶּה - מַאֲשָׁה, מְרוֹת, מְפִימָה,
מַעֲפָר. שֶׁנָּאָמָר (בראשית א') וְהָאָרֶץ
הִיְתָה תָּהָוֹ וּבָהּ וְחַשָּׁךְ עַל פְּנֵי
תַּהֲוָם וְרוּת אֶלְהִים. אֲלֹו הַמִּ
הָאֲרָבָעָה דָּבָרִים הַנִּזְכְּרִים, כִּמוֹ
שָׁאַפָּה אָוֹמֶר, מָקוֹם יִשְׁ בְּכֶרֶפִּי
הַיּוֹם שְׁקוּרִין לְאַשׁ תָּהָוֹ, וְזֶה
הַיּוֹם הַרְאָשׁוֹן. וּבָהּ וְחַשָּׁךְ,
הַמִּטְוֹד הַעֲפָר. וּמְנִין לְנוּ שְׁחַשָּׁךְ
הַיּוֹם הַעֲפָר? שֶׁנָּאָמָר (קהלת ו)
וְבְחַשָּׁךְ שָׁמֶן יְכָסָה, וְאָמַרְוּ שְׁזָהָוּ
גּוֹשַׁ הַעֲפָר. וְהַרְמָת - הוּא רִוָּת
מִמְשָׁ.

וְאָמַנְמָ כִּי הָאָל יִתְבְּרַךְ בָּרָא אֶת
הָאָדָם, שֶׁהָאָרֶץ נִקְרָא עַולְם
הַמִּחְתּוֹן, כִּנְגָד עַולְם הַעֲלִיוֹן
תַּגְדוֹל, וַנְּמַנְּ בּוּ קִיּוֹם הַגְּפֵשׁ,
הַמִּנְיעָן גָּוֹרָף בָּלוּ, וְעַל פָּנֵן הַבְּדִילָוּ
מִפְּלָגָה גְּבָרִים אֲשֶׁר לְמִטְהָעָמוּ,
וּבְמִהְהָדָה הָאָדָם מִבְּדָל מִתְּרָ
הַגְּבָרִים? מִפְּנֵי זֹאת הַגְּפֵשׁ.
וְאִיזָּהוּ הַיּוֹם? נִפְשָׁה הַמִּדְבָּרָת.

שָׁאַל רַבִּי יְהוֹנָה לְרַבִּי דּוֹסְטָא, הַגְּפֵשׁ אֲשֶׁר בָּאָדָם
הַגְּקָרָאת שְׁכָלִית, אִיזָּהוּ נִפְשָׁה הַיּוֹם?
שָׁאַל רַבִּי יְהוֹנָה לְרַבִּי דּוֹסְטָא,
הַגְּפֵשׁ אֲשֶׁר בָּאָדָם הַגְּקָרָאת
שְׁכָלִית, אִיזָּהוּ נִפְשָׁה הַיּוֹם, וְאִיזָּהוּ
מִקְומָה? אָמַר לוֹ, הַלֹּא יָדַעַת כִּי
הָאָדָם, בָּרָא אָוֹתוֹ הַפְּקוּדָה יִתְבְּרַךְ
בָּשָׁמוֹ, וְכָאָשֶׁר הָוָא גָּדָל וּרוֹאָה
עֲנוּנֵי הָעוֹלָם וּמִבְּיטָה בְּלָבוּ, הָוָא
מַעֲצָמוֹ מַרְיחָה הַגְּפֵשׁ הַזֹּאת, כִּי
הַוְּאֵל וְהַוְּאֵמֶת וְרוֹאָה נִפְלָאוֹת
הַבּוֹרָא, וְחַדּוֹשׁ הָעוֹלָם, וְזִורְחָת
הַמִּפְּאוֹרוֹת עַרְבָּה וּבְקָרָב, וְכִי כָּל
הָעוֹלָם בָּלוּ תְּלִוָּה בְּכָחָו יִתְבְּרַךְ,
הָוָא מִשְׁתְּדַל בְּעַצְמוֹ לְתַקְרָר
וְלְהַשְּׁיגָה השְׁגָה קְדוּשָׁה וּבְרָה, וְאָז
יִשְׁלֹׁו נִפְשָׁה הַשְּׁכָלִית, מִפְּנֵי שְׁהָוָא
מִשְׁכָּיל לְדִעַת לְחַקּוֹר בְּחִכְמָה.

רַבִּי עֲזַרְיָה אָוֹמֶר, הַגְּפֵשׁ מִקְומָה בְּלִיב, וְהָיָא
מְנִיעָה לְכָל הַגּוֹף, וְהָיָא מִזְעָת בְּאַמְצָעָ
הַגּוֹף, וְמְאִירָה לְכָל הַגּוֹף. בְּאַשְׁר נָתַן הַשְּׁמָשׁ
בְּחַצֵּי הַשְּׁמִינִים. וְהַגּוֹף מַתְקִים בְּגַפְשׁ, וְהַגְּפֵשׁ
הַשְּׁמָשׁ בְּחַצֵּי הַשְּׁמִינִים. וְהַגּוֹף מַתְקִים בְּגַפְשׁ, וְהַגְּפֵשׁ בְּאַוְרָה, וְהַבּוֹרָא יִתְבְּרַךְ סֻכְּלָ

וְהַכִּינוּ מֵאֲרָבָעָה דָּבָרִים מִבְּדִילִים זֶה מִזֶּה,
מַאֲשָׁה, מְרוֹת, מְפִים, מַעֲפָר. שֶׁנָּאָמָר
וְהָאָרֶץ הִיְתָה תָּהָוֹ וּבָהּ וְחַשָּׁךְ עַל פְּנֵי תַּהֲוָם
וְרוּת אֶלְהִים. אֲלֹו הַמִּטְוֹד הַעֲפָר. וּבָהּ וְחַשָּׁךְ,
כִּמְהָ דָּאָת אָמָר, מִקּוֹם יִשְׁ בְּכֶרֶפִּי הַיּוֹם, שְׁקוּרִין
לְאַשׁ תָּהָוֹ, וְזֶהוּ הַיּוֹם הַרְאָשׁוֹן. וּבָהּ וְחַשָּׁךְ,
הַיּוֹם הַיּוֹם הַעֲפָר. וּמְנַא לְזֶה חַשָּׁךְ הַיּוֹם הַעֲפָר.
שֶׁנָּאָמָר (קהלת ו) וְבְחַשָּׁךְ שְׁמוֹ יְכָפָה. וְאָמַרְוּ
שְׁזָהָוּ גּוֹשַׁ הַעֲפָר. וְהַרְוָת, הוּא רִוָּת מִמְשָׁ.
וְאָמַנְמָ כִּי הָאָל יִתְבְּרַךְ, בָּרָא אֶת הָאָדָם, שֶׁהָוָא
נִקְרָא עַולְם הַתְּחִתּוֹן, כִּנְגָד עַולְם
הַעֲלִיוֹן הַגְּדוֹל, וַנְּמַנְּ בּוּ קִיּוֹם הַגְּפֵשׁ, הַמִּנְיעָן
לְגָוֹף בָּלוּ, וְעַל בָּנְיוֹן הַבְּדִילָוּ מִכָּל הַגְּבָרָאים אֲשֶׁר
לְמִטְהָעָה עַמּוֹ, וּבְמִהְהָדָה הָאָדָם מִבְּדָל מִתְּרָ
הַגְּבָרָאים. מִפְּנֵי זֹאת הַגְּפֵשׁ, וְאִיזָּהוּ הַיּוֹם זֹוּ,
נִפְשָׁה הַמִּדְבָּרָת.

שָׁאַל רַבִּי יְהוֹנָה לְרַבִּי דּוֹסְטָא, הַגְּפֵשׁ אֲשֶׁר בָּאָדָם
הַגְּקָרָאת שְׁכָלִית, אִיזָּהוּ נִפְשָׁה הַיּוֹם,
וְאִיזָּהוּ מִקְומָה. אָמַר לְיהָ, הַלֹּא יָדַעַת כִּי הָאָדָם
בָּרָא אָוֹתוֹ הַמִּקְוֹם יִתְבְּרַךְ בְּשָׁמוֹ, וּבְאַשְׁר הָוָא
גָּדָל וּרוֹאָה עֲנוּנֵי הָעוֹלָם, וּמִבְּיטָה בְּלָבוּ, הָוָא
מַעֲצָמוֹ מַרְיחָה הַגְּפֵשׁ הַזֹּאת, כִּי הַזָּאֵל וּהַוְּאֵמֶת
מִבְּיטָה וּרוֹאָה נִפְלָאוֹת הַבּוֹרָא, וְחַיְדָוָשׁ הָעוֹלָם,
וּזְרוּת הַמִּאוֹרוֹת עַרְבָּה וּבְקָרָב, וְכִי כָּל הָעוֹלָם
בָּלוּ תְּלִוָּה בְּכָחָו יִתְבְּרַךְ, הָוָא מִשְׁתְּדַל בְּעַצְמוֹ
לְחַקּוֹר וְלְהַשִּׁיגָה הַשְּׁגָה קְדוּשָׁה וּבְרָה, (דף יא ע"ב)
וְאָז יִשְׁלֹׁו נִפְשָׁה הַשְּׁכָלִית, מִפְּנֵי שְׁהָוָא מִשְׁפֵּיל
לְדִעַת לְחַקּוֹר בְּחִכְמָה.

רַבִּי עֲזַרְיָה אָוֹמֶר, הַגְּפֵשׁ מִקְומָה בְּלִיב, וְהָיָא
מְנִיעָה לְכָל הַגּוֹף, וְהָיָא מִזְעָת בְּאַמְצָעָ
הַגּוֹף, וְמְאִירָה לְכָל הַגּוֹף. בְּאַשְׁר נָתַן הַשְּׁמָשׁ
בְּחַצֵּי הַשְּׁמִינִים. וְהַגּוֹף מַתְקִים בְּגַפְשׁ, וְהַגְּפֵשׁ
הַשְּׁמָשׁ בְּחַצֵּי הַשְּׁמִינִים. וְהַגּוֹף מַתְקִים בְּגַפְשׁ, וְהַגְּפֵשׁ בְּאַוְרָה, וְהַבּוֹרָא יִתְבְּרַךְ סֻכְּלָ